

Stor nedgang i trønderbondens inntekt i 2018

Jordbruksinntekten gikk ned med 19 prosent for trønderske gårdsbruk fra 2017 til 2018, som resulterte i en gjennomsnittlig jordbruksinntekt per årsverk på 272 700 kroner. Jordbruksinntektene for hele landet gikk ned med 11 prosent.

Tallene framgår av de årlige driftsgranskingene utført av NIBIO. Driftsgranskingene er en regnskapsundersøkelse som i 2018 omfattet 916 gårdsbruk over hele landet, herav 145 i Trøndelag.

Nedgang i jordbruksinntekt

Jordbruksinntektene ble på kr 272 700 i gjennomsnitt for alle bruk i Trøndelag, noe som ga en nedgang på kr 64 200, eller 19 prosent fra 2017. Større driftsomfang og mer tilskudd økte produksjonsinntektene med fire prosent, til tross for at prisene på alle typer kjøtt gikk ned. Både variable og faste kostnader økte. Samlet økte kostnadene med 10 prosent.

Melkeproduksjon ble svekket

Melkeproduksjon er den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk. For andre år på rad gikk jordbruksinntektene i melkeproduksjon ned i 2018. Melkeproduksjon oppnådde kr 308 500 i jordbruksinntekt, en nedgang på kr 35 300 fra 2017. Melkeinntektene økte som følge av større produksjonsvolum og høyere melkepris på to øre per liter. Kostnadsøkningen var likevel større enn inntektsøkningen og jordbruksinntekten ble redusert med 10 prosent.

Sauehold fikk en liten opptur

Sauebrukene i Trøndelag fikk en oppgang i jordbruksinntektene i 2018, og var den eneste driftsformen med oppgang dette året. Jordbruksinntekten økte med kr 38 500 til kr 232 900. Oppgangen kommer til tross for lavere priser både på sau- og lammekjøtt. Prisen gikk ned henholdsvis kr 3,21 og kr 1,27. Kostnadene ble redusert med kr 12 000. Dette sammen med økte tilskudd var årsaken til bedringen i jordbruksinntekt for sauebrukene.

Korn/svin størst nedgang

Bruk med korn/svin i kombinasjon hadde størst nedgang i jordbruksinntekt målt i kroner. Driftsformen fikk en jordbruksinntekt på kr 390 300, og dermed en nedgang på kr 139 600 fra 2017. Nedgangen ble på 26 prosent sammenlignet med 2017. Det ble lavere priser både på smågris og svinekjøtt, en nedgang på henholdsvis kr 57 per smågris og kr 1,32 per kilo slakt fra 2017. Likevel ble ikke de samlede inntektene av husdyrprodukter redusert, fordi antall kilo slakt økte. Korninntektene økte som følge av bedre kvalitet, men dette greide ikke å veie opp for kostnadsøkningen som var på kr 354 400.

Korn – negativ jordbruksinntekt

Bruk med ensidig kornproduksjon oppnådde ei jordbruksinntekt på minus kr 11 400, altså en negativ jordbruksinntekt. Dette er en nedgang på hele kr 133 800 fra 2017. Avlingene for bygg ble 20 kilo lavere i 2018 enn i 2017, mens for havre ble avlingen redusert med 100 kilo. Det ble oppnådd noe bedre pris per kilo for bygg, mens prisen per kilo for havre gikk ned. Kostnadsøkningen var hovedårsaken til det dårlige resultatet for kornprodusentene.

Storfekjøttproduksjon

Det ble en betydelig nedgang i jordbruksinntekten i 2018. Nedgangen var på 27 prosent og driftsformen endte opp med en jordbruksinntekt på kr 164 900. Kjøttprisen gikk ned med kr to per kilo. Det var liten endring i de variable kostnadene, mens de faste kostnadene økte. Kostnader til maskinleie, leid arbeid og avskrivninger økte mest.

Økte investeringer og gjeld, stabil egenkapital

I gjennomsnitt var nettoinvesteringene i Trøndelag kr 272 600 per bruk i 2018, opp fra kr 195 200 i 2017. Gjelda økte med 18 prosent til 4,05 mill. kroner og egenkapitalprosenten har gått ned til 48 prosent. I 2017 var egenkapitalprosenten på 52 prosent.

Arbeidsinnsatsen gikk opp

Det skjer en effektivisering i jordbruket ved at produksjonsomfanget øker. I motsetning til tidligere år økte også arbeidsinnsatsen i 2018 med 68 timer til 2 771 timer. Økningen er på 2,5 prosent. I 2018 var arbeidsinnsatsen på 2 771 timer per bruk, som tilsvarer 1,5 årsverk.

Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget

Inntektsvirkningen inngår ikke i resultatmålene, men utgjorde en positiv skatteeffekt på kr 35 000 kroner per årsverk i 2017, det er en nedgang på kr 1 700 fra 2017.

Kontaktpersoner ved NIBIO

Jostein Vasseljen

Seniorrådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 941 35 739

E-post: jostein.vasseljen@nibio.no

Siv Karin Paulsen Rye

Rådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 911 62 865

E-post: siv-karin-paulsen.rye@nibio.no

Ordforklaringer

Jordbruksinntekt blir målt som lønn til alt arbeid og rente på egenkapital per årsverk.

Jordbruksfradraget er skattelette i form av et ekstra fradrag i alminnelig inntekt.